

Paddebesigtigelse

EVIDA

Projektnavn	Forstærkningsledning Give-Tørring
Projektnr.	1100058810
Modtager	EVIDA A/S
Dokumenttype	Feltrapport
Version	1.1
Dato	2024/08/07
Udarbejdet af	ILDR, ARGD
Kontrolleret af	ULZE
Godkendt af	AMN
Beskrivelse	Rapport fra besigtigelse af løgfrø og øvrige paddar

Indhold

Paddebesigtigelse	1
1.1 Metode	1
1.2 Eksisterende forhold	4
1.3 Resultater	7
1.4 Vandring i området	12
1.5 Referencer	17

1.1 Metode

I forbindelse med projektet forstærkningsledning Give-Tørring, er der foretaget en generel paddebesigtigelse d. 19-21 juni 2024. Der er desuden lyttet efter løgfrø med hydrofon d. 14. maj, jf. teknisk anvisning for paddar¹. Formålet med besigtigelsen er at klarlægge, ved hvilke vandhuller nær den planlagte kabelgrav, der findes arter af paddar. Alle arter af paddar er fredede jf. artsfredningsbekendtgørelsen². Paddar må hverken dræbes, indfanges, transporteres eller håndteres. Derudover optræder flere danske arter af paddar på habitatdirektivets bilag IV³, for særligt beskyttede arter. Beskyttelsen af bilag IV-arter er implementeret i forskellige dele af dansk lovgivning, særligt naturbeskyttelsesloven og artsfredningsbekendtgørelsen og Natura 2000-bekendtgørelsen. Beskyttelsen indebærer forbud mod:

- alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen
- forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer
- forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen
- beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

Generel paddebesigtigelse

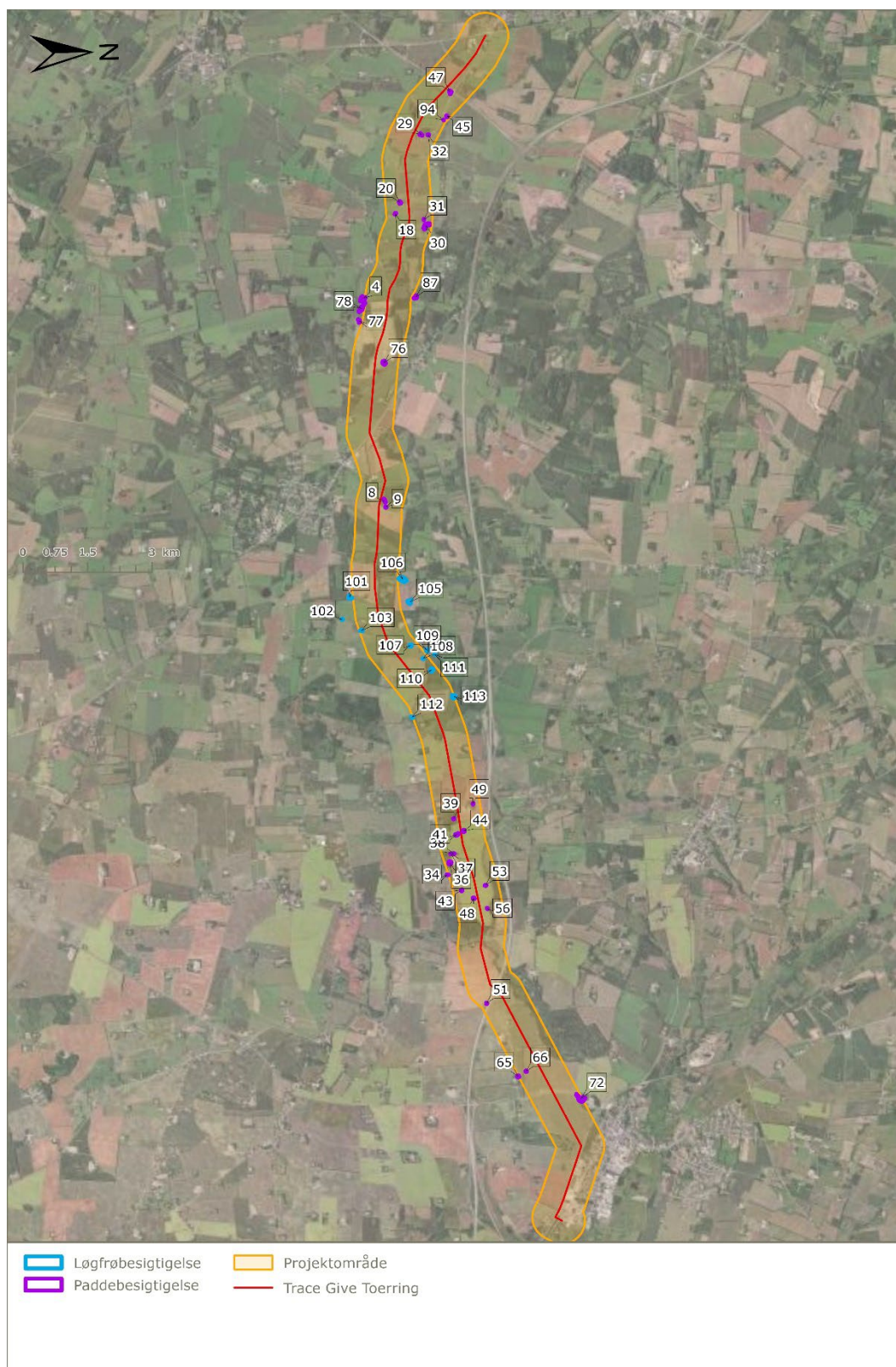
Paddebesigtigelsen er udført af to biologer fra Rambøll, og besigtigelsen har fulgt den beskrevet metode fra Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning fra DCE¹. Til registrering af haletudser og salamander-larver er der anvendt ketsjer, for at indfange individer. Alle indfangede individer er artsbestemt i felten. Der er blandt andet anvendt registreringer af arter fra arter.dk og naturbasen til udvælgelse af vandhuller til paddebesigtigelsen. Derudover er der lavet en skrivebords-screening, hvor enkelte

vandhuller er vurderet tydeligt uegnede eller irrelevante for projektet. En sø kan være uegnet for padder hvis vandhullet er helt tilgroet eller udtørret. Et vandhul kan være vurderet irrelevant for projektet, hvis der er en væsentlig barriere mellem det planlagte arbejdsområde og vandhullet. Det kan være i form af en større vej eller vandløb. Paddebesigtigelsen er udført ved vandhuller i en bufferzone på ca. 300 m på hver side af ledningstraceet.

Løgfrøbesigtigelse

Til undervandslytning efter løgfrø er anvendt undervandsmikrofon, der kan opfange løgfrøenes kvæk under vandet. Der er lyttet med 2 undervandsmikrofoner fra kl. ca. 20:30 og frem d. 14. maj. Tidspunktet blev valgt på baggrund af, hvornår løgfrø er blevet hørt andre steder de foregående nætter. Vejret var egnet med svag vind og lunt og fugtigt vejr. Kolde, blæsende nætter er uegnede, da de kan give falske negativer. Det er ikke blevet noteret, om det havde regnet de foregående døgn, men det er også mest relevant i starten af lytteperioden, hvor vandringen stadig foregår på våde nætter. Medio maj burde alle dyrene være i vandhullet, så en nul-observation burde være pålidelig, selv om kvækningen normalt er kraftigere efter regn. Der blev i forbindelse med lytningen i maj eftersøgt andre paddearter. De ældre fund af løgfrø fra databaserne arter.dk⁴ og naturbasen⁵ har været grundlaget for at udvælge vandhuller til lytterunden, og vil derfor være blevet registreret i forbindelse med lytningen i maj. Løgfrø-vandhullerne er ikke genbesøgt i juni.

Lokaliteterne til eftersøgning af løgfrø er udvalgt ud på baggrund af afstand til lokaliteter med tidligere registrering, en faglig vurdering af landskabets beskaffenhed ud fra luftfotos (uden for æglægningssæsonen bor løgfrø på sandede landbrugsmarker) og kendte vandringsafstande oplyst i håndbog om bilag IV arter.⁶



Figur 1.1-1. Oversigt over projektområdet og besøgtede paddelokaliteter. Lokaliteter besøgtede for løgfrø er markeret med blå og lokaliteter besøgtede i forbindelse med den generelle paddeundersøgelse er markeret med lilla.



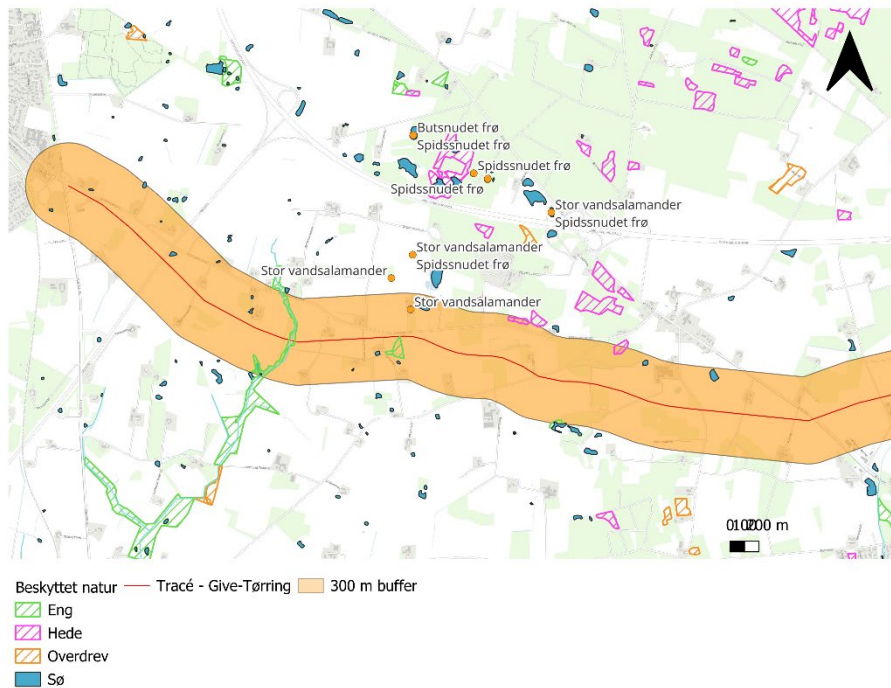
Figur 1.1-2. Bilag IV-arterne løgfrø (tv) og stor vandsalamander (th). Foto: Martin Kielland.

Vurdering af ynglesteder

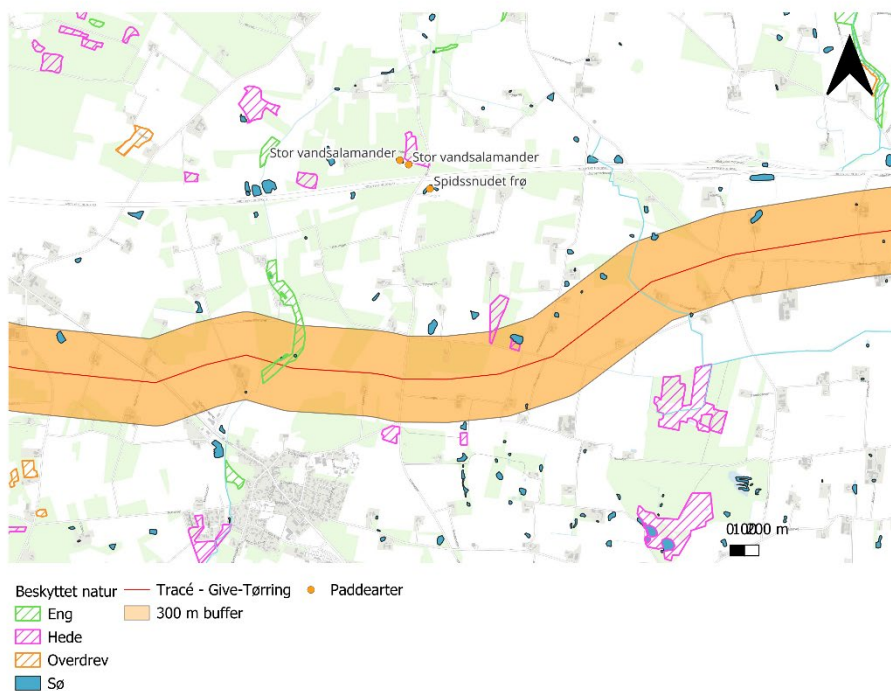
Hvorvidt en sø er vurderet egnet som ynglested for padder er vurderet ud fra flere faktorer. Af negative faktorer nævnes uklart vand, tilstedeværelse af fisk, tilgroning og skyggepåvirkning, andefodring og vandspejl dækket af trådalger/andemad. Af positive faktorer er tilstedeværelse af arter af vandplanter, gode lysforhold og klart vand. Vurderingen er et estimeret, og det kan ikke udelukkes, at padder godt kan yngle i vandhuller, der er vurderet uegnede.

1.2 Eksisterende forhold

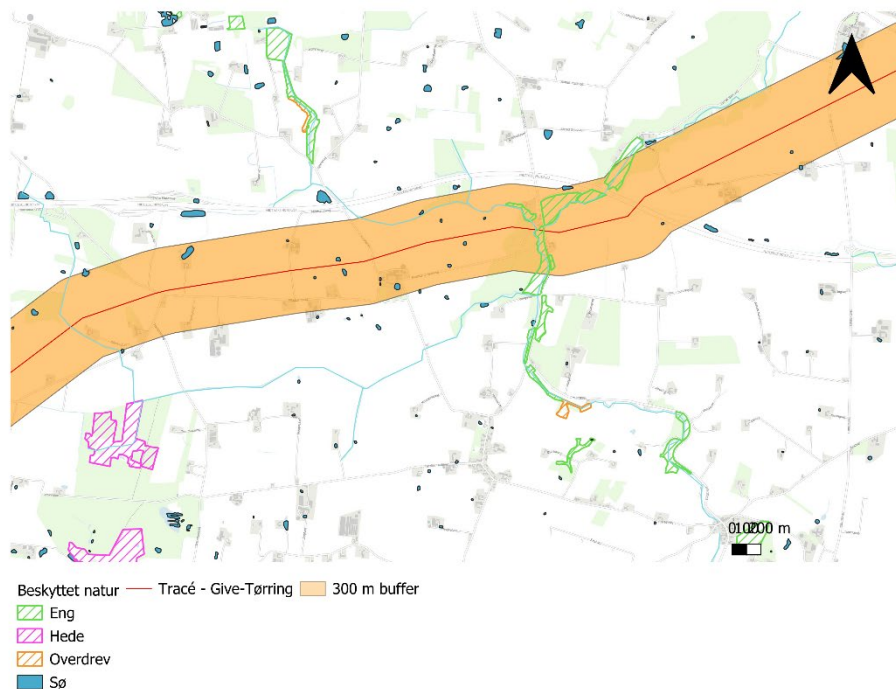
Indenfor de sidste fem år er der registreret stor vandsalamander, spidssnudet frø og butsnudet frø i nærheden af det planlagte arbejdsområde.



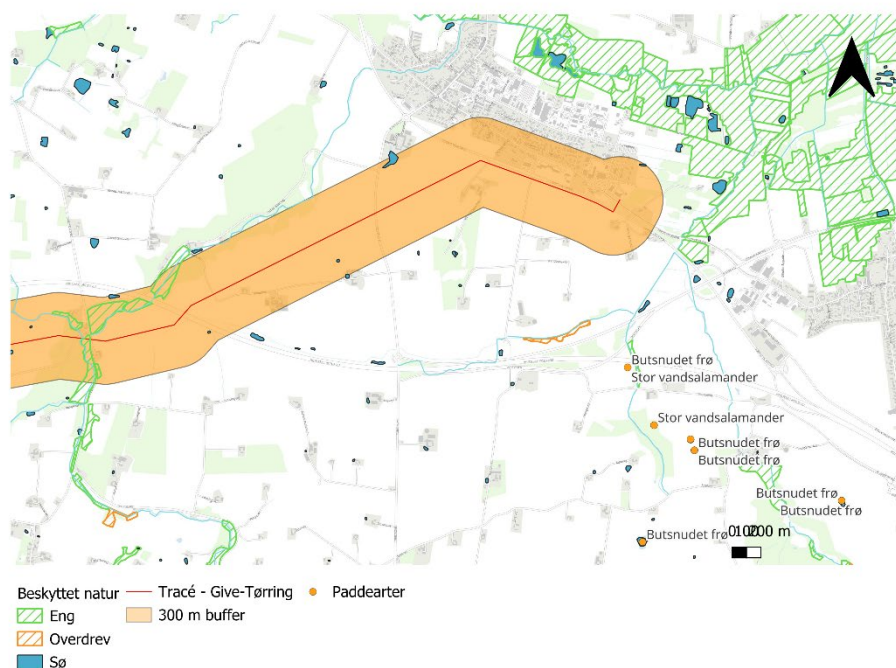
Figur 1.2-1. Ved den vestlige del af strækningen er der registreret stor vandsalamander, spidssnudet frø og butsnudet frø⁴.



Figur 1.2-2. Der er registreret stor vandsalamander og spidssnudet frø nord for denne del af strækningen⁴.



Figur 1.2-3. Der er ingen paddearter registreret nær denne del af strækningen ved Bjerlev.



Figur 1.2-4. Ved den østlige del af strækningen er der flere registreringer af butsnudet frø og stor vandsalamander i området sydøst for Tørring.

Spidssnudet frø: Der er registreret spidssnudet frø både syd og nord for Midtjyske Motorvej ved den vestlige del af strækningen, og ved et vandhul, hvor Hærvejen krydser Midtjyske Motorvej. Arten er

også registreret ved Bjerlev Hede 2 km øst for Givskud. Arten er dog ikke registreret inden for undersøgelsesområdet⁴. Ynglehabitat for spidssnudet frø er vand- og mosehuller, der er lysåbne og næringsfattige. Arten findes i hele landet undtagen Bornholm. Spidssnudet frø har sædvanligvis en yngleafstand på 100 - 300 m og diameteren af deres livsrum er ca. 800 m. Spredningsafstand over 1-2 år er ca. 500 m.

Stor vandsalamander: Stor vandsalamander er blevet registreret flere gange nær det planlagte arbejdsområde indenfor de seneste fem år. Særligt i skovområdet nord for Midtjyske Motorvejen ved frakørsel til Vejlevej og lidt syd for motorvej ved Øster Hovedvej. Yngleområder udgøres af lysåbne, ofte vegetationsrige og rene vandhuller. Arten findes i hele landet på nær dele af Vestjylland. Den sædvanlige ynglevandring er 0 - 800 m, og diameteren af deres livsrum ca. 1 km. Over 1-2 år kan de vandre mellem 800 m til flere km.

Løgfrø:

Indenfor de seneste fem år er der ikke registreret løgfrø indenfor 2 km af det planlagte arbejdsareal, men der er en registrering fra 3 km sydøst for Givskud fra 2023. Der findes flere ældre registreringer af løgfrø fra området mellem Givskud og Bjerlev Hede. Én registrering er fra 2012, men ellers er de øvrige registreringer fra 2004 eller tidligere.

1.3 Resultater

Hvor voksne individer er fundet, er det registreret i skemaet. Alle andre observationer er af haletudser, larver og helt unge individer.

Der blev ikke fundet løgfrø ved nogen af de besøgtede søer, men der blev observeret butsnudet frø ved lokalitet 109 og lille og stor vandsalamander ved lokalitet 111 og 109. Resultaterne fra begge undersøgelser fremgår af Tabel 2.

Tabel 1. Oversigt over lokaliteter, hvor der er eftersøgt for padder. Der er angivet, hvor der er registreret bilag IV-arter og fredede arter. Der er samtidig angivet om lokaliteten vurderes at være potentielt egnet ynglelokalitet for bilag IV-arter.

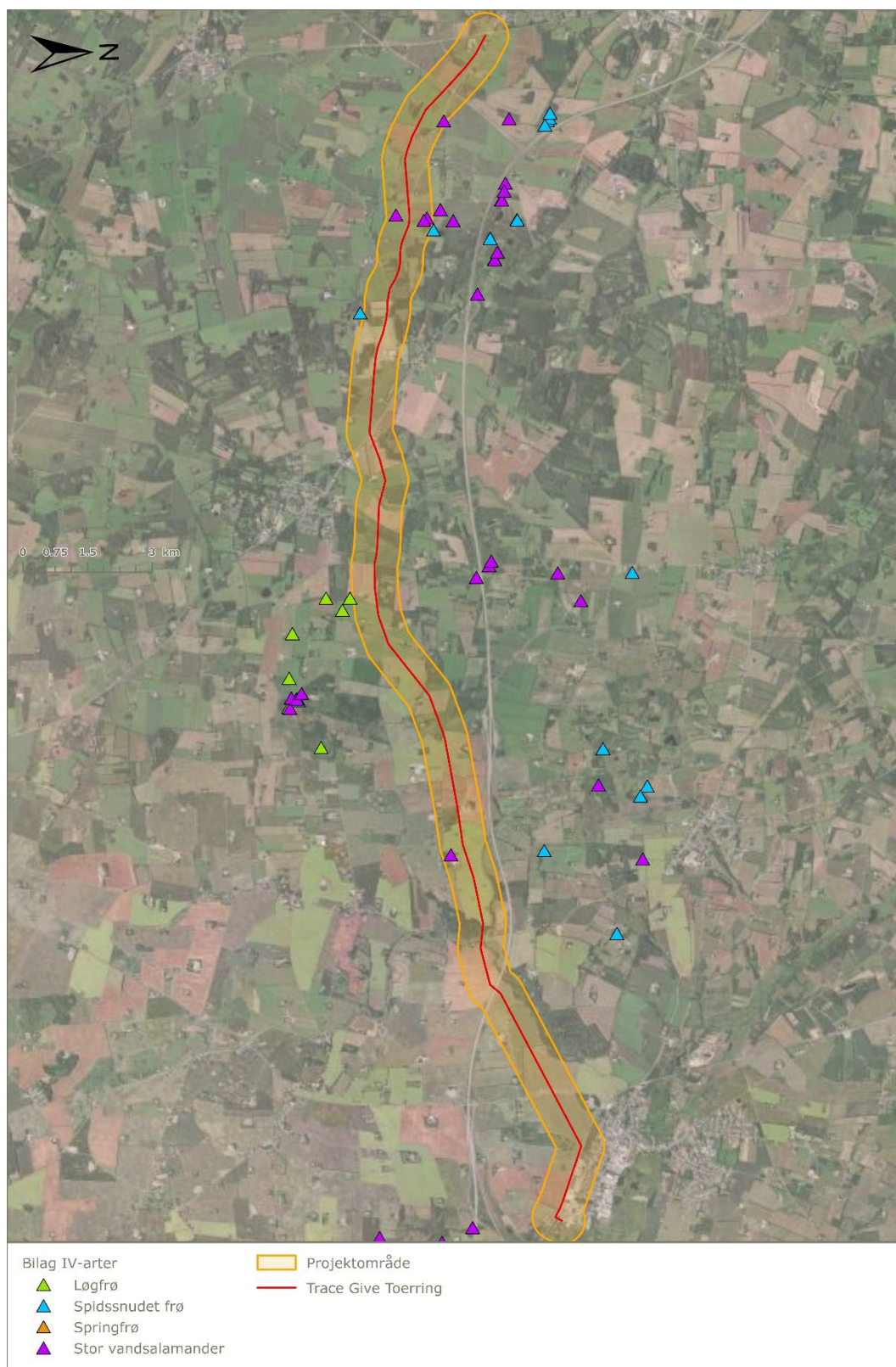
Lokalitetnr.	Bemærkning	Bilag IV-arter	Fredede arter	Ynglested	Afstand til tracéet
4	Fin, klarvandet sø		Lille vandsalamander Grøn frø Butsnudet frø	Egnet	300 m
8	Nyetableret, småfisk		Skrubtudse Butsnudet frø	Ikke egnet	30 m
9	Mange fisk, tilgroet			Ikke egnet	70 m
18	Havedam	Stor vandsalamander	Lille vandsalamander	Egnet	170
20	Fisk		Skrubtudse	Ikke egnet	90 m
29	Skyggepåvirket Forholdsvi tilgroet		Skrubtudse	Egnet	70 m

30	Afgræsning, fisk, andereder			Ikke egnet	200 m
31	Dækket af trådalger			Ikke egnet	180 m
32	Dækket af trådalger og andemad		Lille vandsalamander (adult)	Ikke egnet	170 m
34	Flydeblade, tilgroet tilstand			Ikke egnet	300 m
36	Tilgroet og næringsrig			Ikke egnet	200 m
37	Skyggepåvirket og næringsrig	Stor vandsalamander (adult)		Ikke egnet	170 m
38	Markdrænhul			Ikke egnet	130 m
39	Omgivet af dyrkede marker, relativt klart vand, skyggepåvirkning		Grøn frø	Egnet	60 m
41	Udtørret og tilgroet			Ikke egnet	30 m
43	Komplet tilgroet Stejle kanter			Ikke egnet	170
44	Klarvandet, dyb sø omgivet af dyrkede marker Blød bund		Lille vandsalamander	Egnet	20 m
45	Skyggepåvirket			Ikke egnet	250 m
94	Havedam	Stor vandsalamander (adult)		Egnet	250 m
47	Regnvandsbassin		Lille vandsalamander	Egnet	50 m
48	Omgivet af pilekrat			Ikke egnet	40 m
49	Tilgroet, skyggepåvirkning			Ikke egnet	200 m
51	Tilgroet i pilekrat			Ikke egnet	210 m
53	Tilgroet i padderokker			Ikke egnet	120 m

56	Stejle kanter, tilgroet, skyggepåvirket Fodertønder			Ikke egnet	80 m
57	Blokeret af vandløb (1,5 m bredt) med stejle brinker og høj vegetation. Vandhullet er ikke relevant for projektet, da padder ikke kan krydse vandløbet.			NA	
58	Skyggepåvirket			Ikke egnet	190 m
62	Skyggepåvirket			Ikke egnet	40 m
63	Skyggepåvirket Tilgroet			Ikke egnet	270 m
65	Stejle skrænter, mørkvandet, mosesnegle			Ikke egnet	290 m
66	Stejle skrænter, gammel mergelgrav			Ikke egnet	170 m
72	Todelt sø. Tre andehuse I den større sø og den mindre er tilgroet i pilekrat		Skrubtudse	Egnet	250 m
76	Fodertønde, omgivet af dyrkede marker og landbrugsdrift med svin		Lille vandsalamander	Egnet	90 m
77	Dækket af trådalger og flydeblade, meget næringsrig			Ikke egnet	320 m
78	Fodertønde	Spidssnudet frø	Skrubtudse Grøn frø Butsnudet frø	Egnet	310 m

87	Sølvkarusser Ejer har tidligere registreret stor og lille vandsalamander (fotoevidens)			Ikke egnet	320 m
109	Løgfrølytning	Stor vandsalamander	Butsnudet frø Lille vandsalamander	Egnet	325 m
111	Løgfrølytning	Stor vandsalamander	Lille vandsalamander	Egnet	380 m

Der er i alt observeret to arter på habitatdirektivets bilag IV ved besigtigelsen: spidssnudet frø og stor vandsalamander.



Figur 1.3-1. Fund af bilag IV-arter af padder fra databasen arter.dk (alle år) og fund ved besigtigelsen.

1.4 Vandring i området

De lokaliteter, hvor der er fundet bilag IV-arter er 18, 37, 94, 78, 109 og 111.

Lokalitet 18 og 37 ligger inden for en afstand af 200 m fra tracéet, mens der er længere afstand til de øvrige søer. Tætheden af individer forventes at være størst tæt på egnede ynglevandhuller.

Vandringsruter udgøres ofte af vegetationsrige strukturer i området. Padder vil typisk følge læhegn frem for at krydse en åben mark. Vandringsruter er derfor bestemt ud fra en skrivebordsanalyse af egnede landskabsstrukturer og deres beliggenhed i forhold til søer indenfor undersøgelsesområdet, der er vurderet paddeegne og/eller der er fundet individer af padder. Denne metode kan identificere de mest sandsynlige vandringsruter nær tracéet, og de steder hvor risikoen for tilstedeværelsen af vandrende padder ved arbejdsområdet er størst.

Lokalitet 18

Denne sø ligger ca. 170 m fra det planlagte tracé. Der er fundet stor vandsalamander i søen. Der er tale om en lille havedam med mange forskellige arter af vandplanter og god soleksponering. Der ligger et læhegn ved søen, som går på tværs af undersøgelseskorridoren og krydser det planlagte tracé.



Legend

Paddelokaliteter_v02



Figur 1.4-1. Lokalitet 18 og estimeret paddevandringsrute (orange linje) på tværs af tracéet (rød linje) langs læhegn.

Beplantningen kan fungere som en grøn ledelinje for salamandernes vandring og lede dem mod tracéet og kabelgraven.



Figur 1.4-2. Søen på lokalitet 18, hvor der er fundet stor og lille vandsalamander.

Lokalitet 37

Søen ligger i en lille træbevoksning ca. 170 m fra det planlagte tracé og der er fundet en voksen stor vandsalamander. Søen er dog vurderet ikke egnet som ynglested for padder, da den er meget skyggepåvirket og næringsbelastet. Stor vandsalamander har særlige krav til deres ynglesteder, som helst skal være næringsfattige og klarvandede. Da der blev fundet et voksent individ, kan der være tale om en vandrende salamander, som kun midlertidigt opholder sig i søen. Selvom søen ikke er egnet som ynglested, indikerer tilstedeværelsen af stor vandsalamander, at det kan udgøre et rastested for arten. Begge typer af habitater er beskyttet jf. habitatdirektivet.



Figur 1.4-3. Søen på lokalitet 37, hvor der er fundet et voksent individ af stor salamander.

De øvrige søer ligger 250 m eller længere fra tracéet. Det er dog stadig inde for paddernes vandringsafstande, og det kan derfor ikke udelukkes at individer kan bevæge sig på tværs af undersøgelsesområdet og mellem vandhuller. Havedammen på lokalitet 94 ligger på den anden side af vejen, som udgør en barriere for padders vandring. Det er dog ikke en stor vej, og den kan derfor potentielt forceres. Da der ikke er nogen ledelinjer i retningen af tracéet, vurderes det ikke sandsynligt, at stor vandsalamander vil vandre i retning af tracéet. Søen på lokalitet 78 ligger lige uden for undersøgelsesområdet, men det er stadig inden for den mulige vandreaafstand for spidssnudet frø. Der findes grønne ledelinjer, der leder fra denne sø mod tracéet og det kan derfor ikke udelukkes, at spidssnudet frø vil vandre i den retning.



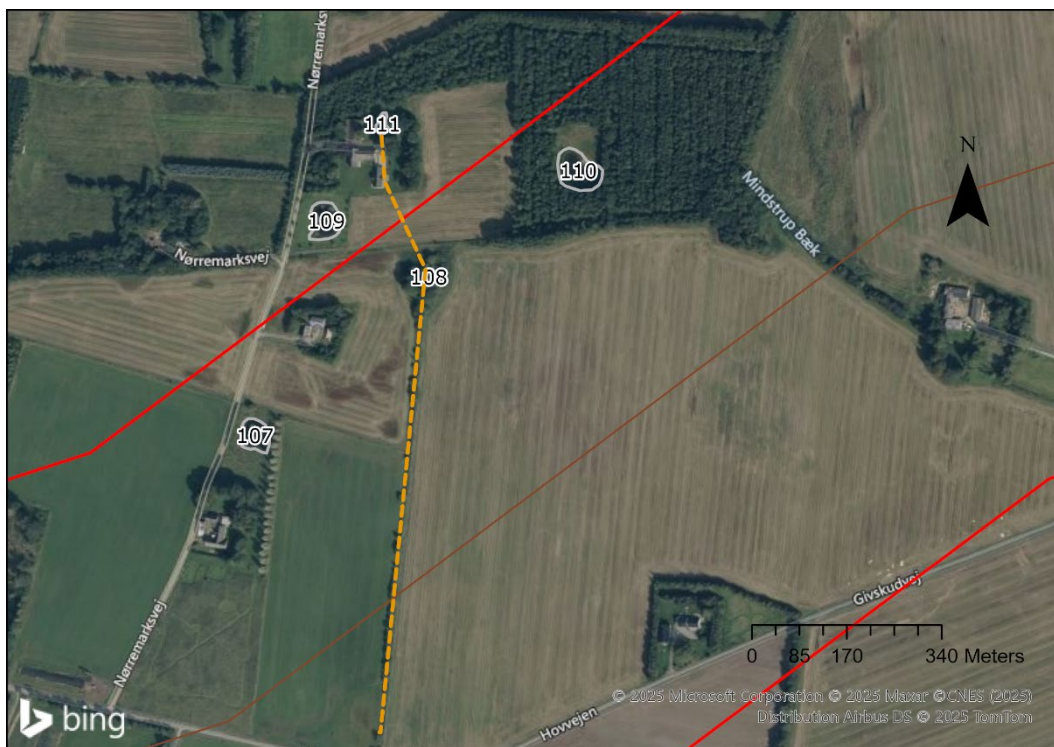
Legend

Paddelokalteter_v02



Figur 1.4-4. Lokalitet 78 og estimeret paddevandringsrute (orange linje) på tværs af tracéet (rød linje) langs læhegn.

Der findes dog ikke nogen andre vandhuller i nærheden i den retning, hvilket gør det mindre sandsynligt. Der blev fundet stor vandsalamander i søerne på lokalitet 109 og 111 ved løgfrølytningen, og disse søer ligger henholdsvis 325 m og 380 m fra tracéet. Der er ikke nogen ledelinje mellem lokalitet 109 og tracéet, hvilket gør det mindre sandsynligt, at individer vil vandre den vej. Det samme gør sig gældende for lokalitet 111. Dog er der en ledelinje, der fører mod tracéet på den anden side af en dyrket mark, så der er en lille risiko for, at individer vil bevæge sig den vej.



Legend

Paddelokaliteter_v02



Figur 1.4-5. Lokalitet 111 og potentiel paddevandringsrute (stiplet orange linje) på tværs af tracéet (rød linje).

De nærmeste bilag IV-arter er fundet i søer 170 m fra tracéet. Den største risiko for vandrende bilag IV-padderter vurderes at være i forbindelse med lokalitet 18, da den er relativt tæt på arbejdsområdet, og der er et læhegn, der leder mod tracéet. Derudover kan der også forekomme krydsende individer af spidssnudet frø fra vandhullet på lokalitet 78, og stor vandsalamander fra søerne ved lokalitet 109 og 111.



Figur 1.4-6. Sø på lokalitet 78 hvor der er fundet spidssnudet frø, butsnudet frø, grøn frø og skrubtudse.

1.5 Referencer

1. Kjerulff, J. & Ta, P. Overvågning af padder. 1-18 (2013).
2. Artfredningsbekendtgørelsen. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/521>.
3. Miljøministeriet. Habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21/08/2023). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1098>.
4. Arter - Fælles om Danmarks vilde natur. <https://arter.dk/landing-page>.
5. Naturbasen - Danmarks Nationale Artsportal. <https://www.naturbasen.dk/>.
6. Søgaard, B. & Asferg, T. (red.). *Håndbog Om Arter På Habitatdirektivets Bilag IV – Til Brug i Administration Og Planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet* vol. 635 <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf> (2007).